

I. DISPOSICIONS GENERALS

MINISTERI DE LA PRESIDÈNCIA

12324 *Reial decret 894/2013, de 15 de novembre, pel qual es modifica el Reial decret 1528/2012, de 8 de novembre, pel qual s'estableixen les normes aplicables als subproductes animals i els productes derivats no destinats al consum humà.*

El Reial decret 1528/2012, de 8 de novembre, pel qual s'estableixen les normes aplicables als subproductes animals i els productes derivats no destinats al consum humà, determina les condicions d'aplicació a Espanya del Reglament (CE) núm. 1069/2009, del Parlament Europeu i del Consell, de 21 d'octubre, pel qual s'estableixen les normes sanitàries aplicables als subproductes animals i els productes derivats no destinats al consum humà i pel qual es deroga el Reglament (CE) 1774/2002 (Reglament sobre subproductes animals), i del Reglament (UE) núm. 142/2011 de la Comissió, de 25 de febrer de 2011, pel qual s'estableixen les disposicions d'aplicació del Reglament (CE) núm. 1069/2009 i la Directiva 97/78/CE del Consell quant a determinades mostres i unitats exemptes dels controls veterinaris a la frontera en virtut d'aquesta.

L'Autoritat Europea de Seguretat Alimentària (EFSA) va emetre el 21 de gener de 2009 un dictamen sobre el projecte d'estudi d'alternatives per a la destrucció de cadàvers utilitzant el sistema búnquer. Encara que no va poder oferir una avaluació final sobre l'absència de riscos de l'ús d'aquest sistema com a mètode de tractament i eliminació, sí que va considerar que es pot utilitzar com a mitjà temporal d'emmagatzematge de certs subproductes animals generats en les explotacions ramaderes sense que hi hagi riscos addicionals, amb la condició que tot el material obtingut es processés d'acord amb els requisits establerts per als materials de categoria 2.

El Reglament (UE) núm. 749/2011 de la Comissió, de 29 de juliol de 2011, que modifica el Reglament (UE) núm. 142/2011, pel qual s'estableixen les disposicions d'aplicació del Reglament (CE) núm. 1069/2009 del Parlament Europeu i del Consell pel qual s'estableixen les normes sanitàries aplicables als subproductes animals i els productes derivats no destinats al consum humà, i la Directiva 97/78/CE del Consell quant a determinades mostres i unitats exemptes dels controls veterinaris a la frontera en virtut d'aquesta, permet a determinats estats membres, entre aquests Espanya, autoritzar l'ús del mètode esmentat a canvi del compromís d'establir controls estrictes sobre els operadors per prevenir possibles riscos sanitaris o mediambientals.

La hidròlisi seguida d'eliminació és un mètode voluntari, al qual es poden acollir els operadors, d'emmagatzematge temporal de certs subproductes de l'espècie porcina generats en la mateixa explotació ramadera, durant el qual es produeixen fenòmens espontanis d'autohidròlisi sota determinades condicions, requisits i prescripcions.

El Reglament 749/2011, de 29 de juliol, preveu, a l'apartat 2) b) del seu annex, els materials i la metodologia del procés d'hidròlisi, el qual, per facilitar-ne l'aplicació, es transcriu a l'annex IV que s'inclou en el Reial decret 1528/2012, de 8 de novembre, mitjançant aquesta modificació. Les úniques novetats que s'introdueixen respecte de les que regula l'esmentat Reglament comunitari es refereixen a certs requisits que han de complir els contenidors, al procediment de treball i, fonamentalment, al control oficial que han de dur a terme les autoritats competents.

En particular, exigeix que es controlin regularment els contenidors per verificar l'absència de corrosió i de fuites. Això fa necessari establir algunes característiques mínimes dels contenidors que garanteixin que han estat concebuts i construïts específicament per a l'emmagatzematge dels subproductes animals esmentats en condicions segures des del punt de vista sanitari i mediambiental.

Per evitar l'impacte mediambiental i sanitari que es podria derivar d'una manipulació inadequada, és igualment necessari establir requisits mínims d'ubicació i maneig dels contenidors durant l'emmagatzematge i, especialment, en el moment del seu buidatge, operació crítica pel risc que es produeixin abocaments i per la necessitat de controlar l'absència de corrosió i l'estat general de manteniment del contenidor.

Amb la finalitat de prevenir els riscos derivats de la utilització d'aquest mètode, tal com exigeix el Reglament, s'han d'establir uns criteris mínims per a l'autorització de les explotacions ramaderes que sol·licitin l'ús del sistema basant-se en la seva tipologia i mida. A més, s'han d'establir unes pautes mínimes per al control oficial de les explotacions autoritzades per utilitzar el sistema, així com el control de les vies correctes de gestió dels materials obtinguts, en concret, la seva recollida i eliminació, que s'han de limitar a les que preveu el mateix Reglament i fer-se exclusivament en el territori nacional, de manera que en tot el territori s'assoleixi un nivell suficient i equivalent de protecció de la salut humana i animal i del medi ambient.

En el procediment d'elaboració d'aquest Reial decret s'han consultat les comunitats autònomes i els sectors afectats.

En virtut d'això, a proposta del ministre d'Agricultura, Alimentació i Medi Ambient i de la ministra de Sanitat, Serveis Socials i Igualtat, amb l'aprovació prèvia del Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques, d'acord amb el Consell d'Estat i amb la deliberació prèvia del Consell de Ministres en la reunió del dia 15 de novembre de 2013,

DISPOSO:

Article únic. *Modificació del Reial decret 1528/2012, de 8 de novembre, pel qual s'estableixen les normes aplicables als subproductes animals i els productes derivats no destinats al consum humà.*

El Reial decret 1528/2012, de 8 de novembre, pel qual s'estableixen les normes aplicables als subproductes animals i els productes derivats no destinats al consum humà, queda modificat de la manera següent:

U. S'introdueix la següent disposició addicional:

«Disposició addicional quarta. *Procés d'hidròlisi seguit d'eliminació.*

1. Les explotacions poden disposar d'un sistema d'emmagatzematge temporal dels subproductes que preveu l'apartat u de l'annex IV durant el qual es produeixen fenòmens espontanis d'autohidròlisi.

2. La instal·lació d'aquest sistema requereix l'autorització administrativa prèvia, que concedeix l'autoritat competent de la comunitat autònoma, una vegada comprovat que es compleixen els requisits tècnics que exigeix l'annex IV.

3. Les autoritats competents han de mantenir un registre actualitzat de les explotacions autoritzades per a l'ús de la hidròlisi. Han de comunicar les dades que hi consten al Registre general d'establiments, plantes i explotadors de subproductes animals i productes derivats no destinats al consum humà creat a l'article 24.

L'autorització s'ha de suspendre temporalment en cas que a l'explotació es produeixi un augment anormal de la mortalitat a causa de l'aparició d'un brot de malaltia epizoòtica o qualsevol altre motiu que origini una mortalitat que excedeixi la capacitat disponible d'emmagatzematge, circumstància sobre la qual el responsable de l'explotació ha d'informar l'autoritat competent tan aviat com detecti l'esmentat augment de mortalitat.

L'autorització s'ha de retirar quan s'incompleixin els requisits que estableix aquesta norma. L'eliminació o l'ús dels materials hidrolitzats per mitjans diferents als permesos en aquesta norma és causa de retirada permanent de l'autorització.

4. L'autoritat competent ha de fer controls oficials en les explotacions que utilitzin la hidròlisi i en les plantes que recullin i gestionin els materials hidrolitzats.

a) Els controls s'han de programar sobre la base d'una anàlisi de risc. Aquest programa s'aprova anualment i consisteix en controls administratius i sobre el terreny per garantir el funcionament correcte del sistema d'hidròlisi i eliminació posterior.

S'inclouen en el Programa de control de subproductes animals no destinats a consum humà (Sandach) dins del marc del Pla nacional de control oficial de la cadena alimentària que s'estableix a la Comissió Nacional Sandach establerta pel present Reial decret.

b) Les autoritats competents han de comparar, mitjançant inspecció dels registres de cada operador, les quantitats de materials introduïdes en els contenidors i les recollides per les plantes que fan la retirada i gestió dels materials hidrolitzats.

Durant el primer any de funcionament del sistema, és necessari que, cada vegada que es buidin o se substitueixin els contenidors, certifiqui aquest acte un veterinari habilitat o el veterinari responsable de l'explotació, el qual l'ha de remetre a l'autoritat competent.

c) Quan els contenidors es buidin, bé en l'explotació, bé en les plantes que fan la recollida i gestió dels materials hidrolitzats, s'ha de verificar que es porta a terme una neteja i desinfecció correcta d'aquests, així com un control del seu estat de manteniment.

d) Les autoritats competents poden autoritzar una implantació progressiva en els seus territoris del mètode d'emmagatzematge temporal d'hidròlisi i posterior eliminació.»

Dos. S'introdueix l'annex IV que figura a continuació.

«ANNEX IV

Procés d'hidròlisi amb eliminació posterior

1. Materials que es poden gestionar mitjançant hidròlisi:

Els següents materials procedents de l'espècie porcina, generats en la mateixa explotació en què es porta a terme la hidròlisi:

a) De categoria 2:

1r Els animals i parts d'animals que van morir sense ser sacrificats o matats per al consum humà, amb inclusió dels matats per al control de malalties;

2n Els fetus;

3r Els oòcits, embrions i l'esperma no destinats a la reproducció.

b) De categoria 3: sang, placenta, pèl i retalls de peülles procedents d'animals vius que no presentin cap signe de malalties transmissibles als animals o als éssers humans.

No obstant això, no es poden utilitzar els cossos o parts de cossos d'animals que hagin mort per la presència d'una malaltia epizoòtica o a fi d'eradicar-la.

2. Ha de constar en la sol·licitud:

a) El cens habitual de l'explotació i la seva capacitat màxima autoritzada.

b) La mortalitat probable en condicions normals.

c) Les garanties ofertes pel sol·licitant que els materials hidrolitzats es gestionen d'acord amb els requisits establerts.

d) La informació aportada pel sol·licitant, que ha d'incloure:

1r Descripció dels contenidors a utilitzar: nombre, capacitat, identificació, termini previst d'ompliment, sistema de tancament, sistema de filtració d'emissions gasoses.

2n Pla d'ubicació dels contenidors.

3r Protocol d'ús del sistema d'hidròlisi:

- Càrrega.
- Procés de tancament que garanteixi la impossibilitat de la seva obertura, llevat que aquesta es faci sota el control del responsable de l'explotació.
- Descàrrega.
- Fluxos de moviment dels subproductes, persones i equips utilitzats.

4t Manteniment: control de fugues, control anticorrosió, neteja i desinfecció.

5è Programa específic de control de plagues, incloent-hi mesures preventives que protegeixin contra aus, rosegadors, insectes i altres animals perjudicials, i mesures de control, o referència al que s'apliqui de manera habitual a l'explotació.

3. Requisits que han de complir els contenidors.

Els contenidors utilitzats per a la hidròlisi han de:

a) Estar dissenyats i construïts d'acord amb la normativa comunitària per a la protecció del medi ambient, de manera que minimitzin la producció d'olors i de la manera més eficaç possible els riscos de contaminació per al sòl i les aigües subterrànies. Han d'estar instal·lats de manera que en qualsevol moment es pugui comprovar la superfície externa dels contenidors per controlar l'absència de fuites o filtracions.

b) Ser impermeables, a prova de fuites i hermètics. Han de disposar d'un segell de seguretat per evitar obertures indesitjades.

c) Mostrar en un lloc visible de la superfície externa, de manera permanent i indeleble, la següent informació subministrada pel fabricant:

1r Dades del fabricant (nom i domicili).

2n Número de sèrie.

3r La llegenda «Contenedor dissenyat i construït específicament per a l'emmagatzematge i l'autohidròlisi de cadàvers de porcí en les condicions establertes a (referència a aquesta norma). Prohibit el seu ús per a qualsevol altre fi».

4t Una etiqueta clarament visible i indeleble de color groc en què hi figuri la llegenda: "MATERIAL DE CATEGORIA 2. NO APTA PER AL CONSUM ANIMAL".

d) Disposar d'un sistema de tancament hermètic que n'eviti l'obertura llevat que aquesta es faci sota el control del responsable de l'explotació.

e) Estar construïts amb materials o, si és necessari, recobriments, resistents a la corrosió.

f) Estar dotats d'un dispositiu que reculli les emissions gasoses, equipat amb filtres que previnguin la difusió de malalties transmissibles a les persones i els animals.

4. Ubicació dels contenidors.

Els contenidors han d'estar ubicats en una zona específicament dedicada a aquest fi i físicament separada de les naus de l'explotació.

Aquesta zona ha de disposar de camins específics d'accés per al moviment dels subproductes animals i equip, així com per als vehicles que han de recollir els materials hidrolitzats.

5. Procediment de treball.

a) Fase d'ompliment del contenidor.

Els materials autoritzats per a la seva gestió mitjançant hidròlisi s'han d'introduir en els contenidors així que sigui possible, a mesura que es generin en l'explotació.

Els contenidors s'han de mantenir tancats, i únicament s'han d'obrir per introduir nous materials. S'han d'adoptar mesures per evitar l'obertura no autoritzada del contenidor.

b) Fase d'hidròlisi.

Una vegada assolida la capacitat màxima del contenidor, se n'ha de procedir al tancament hermètic i permanent durant un període mínim de tres mesos. S'han d'adoptar mesures per evitar l'obertura no autoritzada del contenidor.

c) Descàrrega del contenidor.

Transcorregut un període mínim de tres mesos després del seu tancament permanent, els materials hidrolitzats els ha de retirar un transportista registrat d'acord amb l'article 17 d'aquest Reial decret.

La retirada dels materials hidrolitzats s'ha de fer mitjançant un sistema que permeti el buidatge complet dels contenidors i n'impedeixi l'abocament al terra des de l'explotació d'origen a la planta de destí minimitzant, en tot cas, la producció d'olors i el risc de transmissió de malalties per a l'espècie humana i per als animals.

Una vegada buidats els contenidors se n'ha de comprovar la neteja i desinfecció, així com l'estat i l'absència d'indicis de corrosió. Si el buidatge es fa a les plantes de destí dels materials, s'han de netejar i desinfectar després de la seva descàrrega i sotmetre a un control del seu estat.

6. Gestió posterior dels materials hidrolitzats.

Després de la finalització del procediment de treball, els materials hidrolitzats han de ser:

a) Eliminats per incineració o coïncineració sense processament previ, o després del seu processament per esterilització a pressió si així ho exigeix l'autoritat competent i el marcatge permanent del material resultant.

b) Eliminats en un abocador autoritzat previ processament per esterilització a pressió i marcatge permanent del material resultant.

c) Compostats o transformats en biogàs previ processament per esterilització a pressió i el marcatge permanent del material resultant.

Aquestes operacions s'han de dur a terme per lots i s'han de fer exclusivament en el territori nacional. Queda prohibida qualsevol altra manipulació o ús dels materials hidrolitzats incloent-hi, especialment, la seva aplicació directa a la terra.

7. Registres.

a) Les explotacions autoritzades per a la hidròlisi han de mantenir registres actualitzats per a cada contenidor de:

1r Qualsevol introducció de material el mateix, indicant la data, el tipus de material, el pes estimat, i si s'escau el nombre i tipus d'animals;

2n La data d'inici de l'ompliment i la data de tancament permanent;

3r El buidatge del contenidor o, si s'escau, la retirada, indicant la data i el pes estimat del material retirat;

4t Els operadors que retiren el material;

5è Els transportistes que retiren el material.

b) Les plantes autoritzades i transportistes registrats que recullin i/o gestionin els materials hidrolitzats han de mantenir registres que permetin a l'autoritat competent conèixer:

- 1r Les explotacions ramaderes de les quals han retirat materials hidrolitzats;
- 2n La data de cada retirada i la quantitat recollida de cada contenidor;
- 3r Addicionalment, quan els contenidors es buiden a la mateixa planta, se n'ha de registrar la neteja i desinfecció i el resultat del control d'estat del contenidor (presència o absència d'indicis de corrosió o de fuites i estat del dispositiu de tancament).»

Disposició final única. *Entrada en vigor.*

Aquest Reial decret entra en vigor l'endemà de la publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat».

Madrid, 15 de novembre de 2013.

JUAN CARLOS R.

La vicepresidenta del Govern i ministra de la Presidència,
SORAYA SÁENZ DE SANTAMARÍA ANTÓN